

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nevelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljskih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Gradec 25. Danes je bil tu shod trgovinskih uslužbencev v alpskih deželah. Shoda se je udeležilo tudi mnogo socialstov. Že ob volitvi predsedništva je bilo viharjih prizorov. Predsednikom je bil izvoljen neki nemški nacionalce. Govorniki niso niti mogli priti do besede zbok burnih vsklikov. Nacionalci so hoteli iztisniti socialiste iz dvorane. Prišlo je do hudega spopada. Padale so pesti in metali so čaše. Hrup je bil grozen. Konečno so redarji napravili mir, izpraznili dvorano, toda spopadi so se nadaljevali še na ulici. Socialisti so imeli potem svoj poseben shod v neki gostilni.

Dunaj 25. Danes je bil v Sofijinih dvoranah shod nemških nacionalcev. Na shodu je govoril prvi pastor evangelijske občine na Dunaju, Antonius. Proslavljal je Bismarcka. Poklonili so mu mal kip Bismarcka, katerega je shod pozdravljaval viharjo. Antonius je označil Bismarcka kakor uzor evangelijskega kristijana, katerega bi morali posnemati vsi. (Viharno klicanje: Proč od Rima!)

Potem je govoril novinar Paehel o agitacijah Slovanov sploh in Čehov še posebej. Nasvetoval je, naj se osnuje družba za narodno obrambo.

Novinar Steiner je zatrjal, da se gibanje med delavci na Češkem v radikalnem zmislu širi vedno bolj in da o prihodnjih volitvah odzamejo radikale socialstom več mandatorov 5. kurije. Poslanec Wolf je povdarjal, kako se širi nemško nacionalna agitacija po vsej Avstriji, obsojal je porabljanje § 14., in je rekel, da vsakemu Nemeu je dolžnost braniti konstitucijo. (Najbolj pa pred surovostmi — Wolfa in Schönereja. Op. ured.). Od poslancev so bili navzoči na shodu le Wolf in dva deželna poslanca.

Washington 25. Brzjavke iz Manile poročajo: Danes zjutraj so se ameriške čete na vsej

črti sprijele z ustaši, na kar je nastal zelo hud boj, osobito proti Malabonu. Ustaši so bili pregnani iz njih utrdb in so ubežali v gozde.

New-York 25. »World« poroča, da so bili Amerikani zopet zmagalei na Manili. Ameriški oddelki so imeli nad sto mrtvih in ranjenih, v tem ko se cenijo zgube Filipincev na 300 do 400 mož.

London 25. Reuterjeva pisarna javlja iz Tangerja, da je nemški križar »Bussard« priplul preč Tanger, da podpira nemške tirjatve.

London 25. Kakor poroča »Morning-Post« iz Washingtona, odide takoj šest polkov pred Manilo, med temi eden polk topništva.

Barcelona 25. Včeraj je bila tu demonstracija, o kateri je bilo slišati klicev: »Živela svobodna Katalonija!« »Živela republika!«

Novinarjem, ki — nimajo mršavih las!

V Ljubljani, dne 26. marca 1899.

Gospod urednik! Ker je bila moja vest o razmerah v narodnem domu ljubljanskem povodom, da Vas je »Slov. Narod« mahnil po — svoji navadi, dovolite mi, da napišem jaz nekoliko odgovora. Po svoji navadi, sem rekel. Vidite, tem našim novinarjem, ki — nimajo mršavih las, kakor jih imate baje Vi, je osebno žaljenje svojih stanovskih sodrugov neizogiben rekvizit. Takov rekvizit jim je istotako neizogibno potreben, kakor n. pr. tinta. In kako se postavljajo v pozituro, da morejo v svoji bolestni domišljavosti in megalomaniji gledati na Vas tako, kakor se gleda od gori doli! Jaz ne vem, vam-li imponira to — nam prav nič!

Odgovorimo torej! Toda predno storim to, moram povdariti, da ne pišem na adresu narodne stranke. Tega ne morem storiti že zato, ker sem sam odločen nje pristaš; in prav zato ne dopu-

ščam, da bi se neopustno početje izvestnih novinarjev pisalo njej v greh. Ta stranka je zagrešila — zastoj bi bilo tajiti to — marsikatero usodno zmoto, ali te kazni ne zasluži nikakor, da bi jo identifikovali z nje glasilom. Saj ne trdim, da ne bi se tudi druge novine izpodtikale tu pa tam vsled kakega storjenega faux pas, da ne bi jim tu pa tam ušla kaka beseda, o kateri treba reči, da bi bilo bolje, da se ni izgovorila in katero je obžalovati v interesu naše stvari: vendar pa je gola resnica, da takega sistematičnega — jaz ne vem primernejega izraza — zaničevanja lastnih stanovskih tovarišev ni nikjer, nego ga je med izvestnimi novinarji, ki — nimajo mršavih las!

V svoji številki od minolega petka Vam posega »Slovenski narod« v »mršave lase«, ker ste tako drzni, da utikate svoj nos v ljubljanske razmere, katerih baje prav nič ne poznate. Jaz ne vem, morda ste res taki ignoranti gledč ljubljanskih razmer*, ali če je tudi res, da vi ne poznate ljubljanskih razmer, pa jih poznamo mi, ki Vam poročamo od tu! Zato pa ne priznavamo nikomur te pravice, da bi Vam smel odrekat pravico, govoriti o ljubljanskih razmerah. To bi bilo lepo umevanje slovenske vzajemnosti! Kdor bi hotel jemati pokrajinskim Slovincem to pravico, ta jemlje Ljubljani svojstvo, na katero sme biti ponosna bolj nego na vse drugo — na svojstvo kulturnega in političnega središča naroda slovenskega! Take degradacije naše Ljubljane pa ne dopuščamo niti od »superijornih« novinarjev, ki — nimajo mršavih las!

Ti novinarji so Vam zopet posegli v »mršave lase«, ker ste zopet enkrat pribili nekaj, o čemer čvkaajo vsi vrabci po ljubljanskih strehah in kar nam ni v čast. Dotični novinarji naj se jeze kakor

*) Ne mislite tega. Naše poznanje kranjskih razmer je najmanj za 90% odstotkov više nego njih poznanje naših primorskih razmer. Ured.

PODLISTEK.

MLINAR.

Spisal Vrh morskí.

»Na svidenje jutri zjutraj! Ob osmih se snidemo torej vsi tu!« razlegalo se je v hiši Podgoričanovi veselo vsklikanje Jankovih prijateljev, ki so obhajali njegov zadnji samski večer in ki so bili zajedno povabljeni svatje na drugi dan.

»Govori se, da je Janko precej zadolžen.«

»Kaj boš govoril, če bi prav imel nekaj dolga, saj pa tudi lahko poplača in še mu ostane lepega denarja. Rušarjeva mu ne prinese nič manje nego osem tisoč okroglih.«

»Saj toliko, če ne še več, jih je imel že v rokah ob smrti svojega očeta in danes —?«

»Koliko pa je prizidal, koliko več je vredna njegova hiša, tega ne računaš?«

»Koliko pa je zapravlil?«

»Kaj zapravlil, mlad je bil in osvoboden; prav je imel, če se je včasih malo poveselil. Sedaj ko dobi ženo, bode drugače.«

»Dvomim, da bi bila Olga za njegovo hišo, zdi se mi pregošposka.«

»Meni se pa zdi, da ravno Olga je prava zanj. Izobražena je, izvedena je v računstvu, kar je najbolj potrebno za trgovino.«

»Mogoče.«

Takov je bil razgovor dveh svatov Jankovih, vračajočih se domov.

Drugo jutro je bilo pri Podgoričanu vse živo. Hlapec so imeli veliko dela, ko so snažili konje, prali vozove, napregali itd. Tudi v štacuni je bilo ta dan več dela nego navadno, starih ženic je prihajalo danes nenavadno število.

Ob osmih so začeli prihajati svatje; mej njimi tudi par gospodov iz mesta.

Pri Rušarjevih je bilo istotako.

Olga je stala sredi sobe že vsa olepotičjena, v sobi za vsprejemanje pa so sedeli svatje pri zjutru. Razgovarjali so se živahno in vsakdo je izrekel svojo pohvalo nevesti. Vstopivšo med-nje, so jo vsi ljubeznivo pozdravljali. Napravljena pa je bila res mišeno. Njena bela svilnata obleka, ki se jej je vila v legotnih gubah v dolgo povlečko, njeni gosti pajčalon, ki se jej je vil čez pleča, njeni kostanjevi, kodrasto prirejeni lasje, katere je krasil venec belih evetk — vse to ji je dajalo dražesten izraz.

Jankovi svatje so že posedli na vozove; biči so pokali veselo, in lahki konjiči so že dirjali v S... po nevesto.

»Zdrava, mati! Danes je pri vas veselje doma! pozdravila je priletna ženica staro Podgoričanko.

No, poslednja ni bila posebno vesela in je pripomnila med drugim:

»Ne vem, kako bo: Bog daj, da ne bi se varala; pa bojim se, da ona ni za našo hišo.«

»Saj je mlada, se že uda, človek se že privadi vsemu.«

»Nič ne pravim, pa pregošposka se mi zdi; ste-li videla njeno pohištvo? Pojte, da vam pokažem!«

Ženica je radovedno stopila za Podgoričanko v gornje prostore. Tu je ženici razkazovala Olgino balo; ženica je kar strmela na takem bogastvu in blešču.

»Kaj pa to, take omare nisem še videla? Saj ni omara, to je ravno česar se najbolj bojim.«

Ženska je kar čudno gledala.

»To je, — kako se pravi, čujte no, to je — gla—gla glasovir, kakoršne ima velika gospoda.«

»To pa res ni za kmeta«, si je mislila tudi ženica, rekla pa ni ničesar.

Ko sta vse pregledali, povabila je Podgoričanko svojo prijateljico v kuhinjo, kjer jej je malec postregla.

Od daleč že je bilo videti, kako prihajajo vozovi, dovajajoči nevesto na novi nje dom.

Veselo vsklikanje se je že čulo, radovednežev se je kar gnetlo, vsak bi rad videl in poznal bodočo mlado Podgoričanko.

(Pride še.)

hočejo faktum ostaja vendar, da razmere v »Narodnem domu« se take, kakoršnje ne bi smele biti v prvi reprezentacijski hiši naroda slovenskega!! Ta fakt mora buigati vse Slovene! Gospodje naj se nam ne izgovarjajo nikar, da ni možno dobiti sposobnega slovenskega restavratorja! Saj proti temu se ne obračamo toliko, da je restavrator Nemece, pač pa nas boli, da on, njegovo osebje in nekateri gostje njegovi dajejo tej prvi restavraciji naši obilježje, ki ni narodno in ni slovensko. Golo dejstvo je, da slehera izvenljublanski Slovenec dobiva tak utis, čim je stopil v restavracijo »Narodnega doma«!*)

Da pa se zatekamo v »Edinost«, na tem so krivi prav oni novinarji, ki — nimajo mršavih las, ki ne dopuščajo nikomur besede, ki ne proslavlja vsega, kar se dogaja in snuje v onem krogu, s katerim so v zvezi ti novinarji in ki ne tira vsega v blato, kar mislijo ljudje izven tega kroga.

V Ljubljani so razmere take, da je jednostavno nemogoča vsaka objektivna kritika naših ustanov, zavodov in — oseb. A kaj je n. pr. takov eminentno kulturni zavod — kakoršen je gledališče — brez kritike, kakoršnja mora biti, ako hoče dosežati svoj namen, in kakoršnje pogrešamo popolnoma v »Slov. Narodu«. Verjemite mi, gospod urednik, da se tu včasih uprav grohotamo gledališnim recenzijam v »Slov. Narodu«. Hvala, kjer bi bila na svojem mestu graja, ubija ugled zavoda in kvari tudi igrance, ker ne dobivajo v kritiki onega pouka in one šole, katere bi morali dobivati.

To je usoden nedostatek. To čutimo vsi, ki smo vneti za razvoj slovenske umetnosti. Zato se zatekamo k Vam in se nadejamo, da nam ne odrečete prostora, tudi če bi Vam naši novinarji vsaki dan posezali v »mršave las«. In dokler nam ne bode dajalo ljubljansko novinstvo, česar trebamo, dotlej se bomo zatekali k Vam.

Vam hočejo jemati pravico govora o kranjskih razmerah oni, ki so se zagnali na polje primorske politike nekako s tistimi nameni, s kakoršnjimi zahaja »sportsman« na dirkališče; katerim je nesrečni domači prepir le »veika« »hetz«; ki bi hoteli izzivljati krize ob periferiji le v ta namen, da pokažejo svojo moč; ki zlorablajo resnično bedo jednega stanu za rušenje narodne organizacije in ki so brezčutni dovolj do Vas pokrajinskih Slovencev, da ubijajo ugled narodnih delavcev pred narodom, ne da bi se ni malo brigali za to, kaj bi postavili potem na mesto sedanjih organizacij in delavcev!

Nič se ne bojte: »mršavi lasje« niso pred pametnimi ljudmi nikak argument zoper Vas primorske novinarje, kakor niso počesani lasje, drzno zavihane brke in cilindri na glavi nikak argument za one, ki — nimajo mršavih las.

Politični pregled.

TRST, 27. marca 1899.

V Trstu in v — Črnovcih! Bukovinska vlada je nedavno temu uničila sklep občinskega sveta v Črnovcih, s katerim je isti odredel verifikacijo volitve dveh občinskih svetnikov. O le-teh dveh se je bila svojedobno raznesla govorica, da sta se dala podkupiti od nekega prosilca za neko službo. Jeden njiju je takrat tožil radi razžaljenja časti, ali toženi je bil rešen krivde, ker se mu je posrečil dokaz resnice. Oba dotična svetovalec sta položila svoja mandata, toda o prihodnjih volitvah sta bila zopet izvoljena. Da-si ni bilo nikakega protesta, vendar občinski svet ni potrdil volitve. Ko so so se pozneje zopet vršile volitve v mestni svet, sta bila dotična zopet izvoljena, ali mestni svet ju zopet ni potrdil. Vsled tega sta dotičnika in žnjima nekaj volilcev uložili utok na deželno vlado, ki je — kakor že gori rečeno — ugodila utoku in je uničila dotični sklep mest-

*) Najmanje svojih trideset dopisov in notie, došlih nam od raznih stranij, smo vrgli letos v koš, da ne govorimo o onih rodoljubih, ki so nam povrnili, še iz Ljubljane, tožili o razmerah v restavraciji »Narodnega doma«. Vsi so govorili o britkem razočaranju. Seveda smo na tem krivi tudi mi — ki pa se ponašamo s to svojo »krivdo« — ker smo vedno in dosledno propovedovali našim ljudem, da Ljubljana bodi — naša glava in naše sree! Ured.

nega sveta v Črnovcih, da-si je imel ta poslednji vse drugačnih razlogov na svoji strani, nego pa tržaški mestni svet za razveljavljenje volitve Nabergojeve. V črnovškem slučaju je bilo sodno dokazano, česar sta bila dotična svetovalec obdolžena, proti Nabergoju pa se sploh postopalo ni, pač pa je bilo sodno dokazano, da je Nabergoj govoril resnico. Vendar je vlada uničila sklep občinskega sveta v Črnovcih. Ali ni bila stokrat bolj obvezana postopati jednako proti občinskemu svetu tržaškemu v aferi Nabergojevi?! Vlada v Črnovcih je namreč nastopno utemeljila svojo odločbo: Občinski svet ima le to pravico, da preišče volitev; iz tega pa mu ne izhaja pravica, da bi izrazil volje volilcev morda proučeval v tej sméri, da-li je izvoljeni v moralnem pogledu, ali s ozirom na svojo izobražbo, ali socialno položenje sposoben za izvrševanje mandata. Te pravice nima že zato, ker bi potem ona stranka, ki je v večini, lahko poljudno in kadar bi hotela, izključevala zastopnike nasprotnne stranke od udeležbe na upravljanju občinskih poslov.

Signori v mestne a svetu tržaškem — zapišite si v album!!

K položaju. »Neue Freie Presse« poroča, da se kmalu po Veliki noči snidejo oni zaupniki nemških opozicijskih skupin, ki so prevzeli nalog, da sestavijo ukupne narodno-politiške zahteve Nemecev. To da bo velevažen dogodek, ako teoretiška gemeinbürgerschaft dobi praktično in konkretno obliko. Vsaka skupina naj pove se svojega stališča, česa treba Nemeem; potem pa da nastane vsem dolžnost, da z vsemi močmi delajo na uresničenje tega programa. Iakko rečeno — težko storjeno. Včeraj je rekel poslanec Wolf na nekem shodu na Dunaju, da je odkloniti vsako ponudbo za spravo, ako ne odgovarja popolnoma »narodnemu ugledu« Nemecev. V čem obstoji »narodni ugled« Nemecev? To je tisti kamen, katerega ne morejo spraviti s pota vsi kovači ukupnega programa Nemecev. Afera Grabmayrjeva in neusmiljena justifikacija tega moža kaže pač dovolj jasno, kako daleč gredo navskriž menenja o tem vprašanju.

Torej ni nade, da bi skoro prišlo do takega programa; ako hoče torej grof Thun — kakor je zatrdil načelnik češkega kluba, dr. Engel — čakati se svojo akcijo na tisti trenutek, ko bi se sploh mogla začeti pogajanja med narodom češkim in nemškim, potem bo čakal še dolgo. Umeven se nam torej zdi včerajšnji sklep izvrševalnega kluba mladočeških poslancev in onega češkega plemstva, ki hočeta skupno zahtevati, naj se skoro snide izvrševalni odbor desnice. Po našem menenju morajo odločilni krogi desnice priti na jasno in storiti kakov odločilen korak, bodisi v sporazumljenju z vlado, ali pa — proti njej. V tem tavanju v temi ne moremo ostati le zato, ker Nemei ne morejo priti do svojega programa.

O nakanah vlade potrjuje danes z Dunaja, da ista res ne misli sklicati državnega zbora do jeseni, in da hoče še nekoliko počakati se svojim jezikovnim zakonom, pač pa da se skličejo takoj po Veliki noči istrski, tržaški, goriški in tirolski deželni zbor. Zdi se torej, da je v grofu Thunu še vedno toliko optimista, do hoče čakati na kakov — čudež mej Nemei.

Tirolsko vprašanje. Govorica, da so se pogajanja med Italijani in vlado razbila, se vzdržuje trdovratno. Temu nasproti javlja »Unterinntalher Bote«, da se pogajanja še vrše.

Anglija in Francija. Pred par meseci je bila eminentna nevarnost, da pride do spopada mej obema državama radi posesti v Sudanu v Afriki. Te nevarnosti ni več, ker sti se obe vladi sporazumeli, razdelivši si one kraje v severni Afriki, radi katerih je bil prepir in s tem so se zboljšale šanse za ohranitev svetovnega miru. Doseženo sporazumljenje pa je tudi velikega kulturnega pomena, ker bodo Evropejci vse drugače imponovali v onih barbarijskih krajih, nego so doslej, ko so se trgali med seboj. »Politik« pravi, da je to sporazumljenje triumf civilizacije.

Domače vesti.

Imenovanje v justični službi. Minister za pravosodje je imenoval okrajnega sodnika v Butetn, dra Antona Barzelatto, deželnega sodišča svetnikom na okrožnem sodišču v Rovinju.

Odlikovanje in priznanje. Dr. Oskar vitez Hovorka v Zagrebu je bil v zadnji seji

društva Societè d'antropologie de Paris imenovan dopisujočim členom tega društva in sicer z ozirom na njega dosedanja antropologijska dela, katere je priobčil v raznih znanstvenih časopisih o hrvatskem narodu.

Njegova ekscelenca, minister za trgovino baron Di Pauli je danes zjutraj došel v Trst. Predpoludan je bil določen raznim obiskom, popoldne pa si je minister ogledal plavže pod Škedenjem in rafinerijo petroleja pri sv. Soboti. Minister ostane tu par dni.

Shod v Kostaboni je c. k. okrajno glavarstvo v Kopru prepovedalo v zadnji hip: v soboto zvečer in telegrafično. Za danes se vzdržimo vsake pikre opazke, in naznanjamo le, da politično društvo »Edinost« ne bode molčalo na ta čin — modrosti c. k. okrajnega glavarstva v Kopru.

Patrijotizem naših »ljubih« sosedov. Pišejo nam: Vsakomur je še živo v spominu, kako so ti »ljubi« laški sosedje naši kazali svojo »patrijotičnost« na — pustno nedeljo in na — pustni torek na »Corsu« s tem, da so opletali svoje konjiče, vozove in deco v znané tri boje bližnjega kraljestva, kako je »nadobudna« mladina, navdušena v svoji »patrijotičnosti«, metala papirnate serpentine v — italijanskih barvah, in kako so to »plemenito« ravnanje ti »patrijotje« morali plačevati z avstrijskimi beliči v podobi — zaslužene globe. Policija je namreč te »neodrešence« — da-si le na rahlo — poučila, da tu širi še vedno stari avstrijski orel svoja krila ter je nekatere njih odvedla v tiste nepriljubljene prostorčke, kjer so mogli razmišljati o svojem »domoljubju«. Znani junak se je postavil policiji po robu, ko je ista zahtevala od njegove maske šopek, ki je nosil rudeče-zeleno-bele trakove in razni novinarski junaki in branitelji so se zvijali potem, češ, da so to barve kraljestva ogerskega. Taki so! Pa prepustimo vse to prošlosti in — pustu, saj so vse naše razmere uprav — predpusne.

Zabeležiti sem hotel le, da ti »ljubčki« dajejo kaj radi o vsaki priložnosti avstrijskemu Trstu značaj italijanskega mesta. Tako sem videl pred par dnevi v izložbi neke trgovine s papirjem blizu glavnega poštnege urada veliko množino sličic treh vladarjev, a slike našega in nemškega cesarja so se zgubljale v množini onih — Humberta. Smeh me je posilil nehoté in mislil sem si: o uboga revšeta, kako naivni ste in kako radi kažete svojo skrivno koprnenje. (No mi smo prepričani, da dotični trgovci nima nič takega hrepenenja v sebi, pač pa mu menda velja zlato pravilo, da korist opravičuje — marsikaj. Op. uredn.) Res že dolgo čakate in zastoj hrepenite, zato pa bi vam bilo svetovati, da jo udarite kar tja čez to adrijsko morje — kakor nekdanj Izraelci čez Rudeče morje — v svojo obljubljeno »deželico«, kjer se cedi polenta in širi — mizerija.

In take vrsti slike in fotografije bodejo dostikrat človeku v oči po javnih lokalih, izložbah tuk. optikarjev itd. In kdo ni še videl tistih slik, ki predstavljajo peščice pri »Aba Garimi« borečih se vojakov, polnih ran, obkoljenih od črnih bojevnikov, katerim se čita na obličjih obup, ker jim je odvzeta vsaka možnost, da bi kazali svojo umetnost v — brusenju pet.

Vidite, g. urednik, taki so ti »predragi« naši »Izraelci«, pričakujoči Mojzesa II. Radovan.

Kako se je rešilo? Pišejo nam: Pred časom smo čitali protest, ali pritožbo, ki jo je uložilo neko tukajšnje naše narodno društvo proti postopanju slovenskega magistrata, ker se ta brani vsprejemati slovenske vloge, da-si je tako postopanje protizakonito.

Pričakovali smo, da oni, ki je objavil pritožbo, objavi tudi rešitev tega vprašanja; ker se pa to ni zgodilo, prosimo dotično društvo, oziroma omenjenega gospoda dopisnika, da nam da pojasnila v tem vprašanju. Radovednež.

Kaj pa s tem? Pišejo nam: »Zavarovalnica za slučaj nezgod« je obvezana uradovati tudi v slovenskem jeziku. Kolikor je znano nam, se ta zavod trdovratno brani, izdajati spise v slovenskem jeziku in zatira sistematično naš jezik. Vložile so se že razne pritožbe proti takemu postopanju zavarovalnice, toda do danes še ni nikakega uspeha! Bomo-li trpeli še nadalje, da nas prezira ta poludržavni zavod, ali pa storimo slednjič odločnih korakov v doseg naših narodnih pravic??

Radikalec.

Veliki teden. Pišejo nam: V tržaških cerkvah je navada, da se veliki teden na cerkvenih vratih objavlja vspoved cerkvenih slavnosti. To vse se vrši **samo** v italijanskem jeziku! Včeraj smo bili pri sv. Antonu starem, ko je čast. gospod, ki je daroval sv. mašo, naznanil: »Kako in kaj se bode vršilo veliki teden, Vam ne bodem razlagal tu, ker imate vse napisano na cerkvenih vratih!«

Dobro, častiti gospod! Toda koliko takih, ki ne umejo italijanskega čitanja? Kako naj torej vedo, kar je pisano tam?! Skrajni čas bi bil, da bi se gospodje spomnili tudi nas, ki nismo nič manj verni od Italijanov! Vernik.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu je daroval gosp. Iv. Treven iz Rojana 2 kroni z željo, da se nikdar več ne pokažejo v kavarni Commereio le ital.-nemški napisi. Dr. Abram, Josip in Jakob Štoka po 1 gld., A. G. 50 nč, na dan sv. Jožefa. Italijanski klub Margerita 60 nč.

Kako pošteno in pametno govore, kadar govore o — Švici! Nedavno smo povdarjali v posebnem članku, kako so naši Italijani navdušeni za pravico v — Tirolu in kako gazijo isto pravico na Primorskem. No, iz nekega ital. lista posnamemo, da jim poštene in pametne misli uhajajo celo v — Švico. Dotični list pripoveduje, da je v nekem kraju v Švici nad 1000 rodbin, ki so zapuščene in zanemarjene popolaoma. Nimajo šolstva, nimajo nikogar, ki bi skrbel za njihovo vzgojo. To da je greh proti človeškemu pravu. Italijani v kraljestvu da zaslužijo vse graje, ker ničesar ne store za rojake svoje. Gotovo — kdo bi mogel oporekati temu?! Mi pritrjamo brezpogojno, ne moremo pa drugače, nego da pripomnimo, da isto človeško pravo velja tudi na Primorskem!! Za Slovence na Primorskem celo bolj, nego za Lahe v nelaških krajih Švice. Dotične laške rodbine so tam le pri-seljenci, tu pa so Slovenci prvobitno prebivalstvo, so državljani, do katerih državo in občino vežejo dolžnosti! A kdo nam odreka šole, kdo nam ruši pogoje za obstanek, kdo snuje vse možne spletke, da tržaški Slovenci po 14letnem boju še nimajo svoje šole, kdo nam gazi vsako, tudi človeško pravo?!

Kdo, vprašamo? Isti — Italijani!

Tam v Švici bi bilo torej hvaležno polje za društvo Alighieri, mesto da pomaga ubijati vsako pravo primorskih Slovanov!! Italijani naj si zapomnijo: kdor ne zna biti pravičen sam, naj ne zahteva pravice od drugih!

Zima v spomlad. Iz Predjame nam pišejo dne 25. t. m.: Prav tako je bilo minolega četrtega zvečer po Trstu, kakor ste opisali Vi v »Edinosti«: zima, prava zima, da si je ni možno misliti neprijetneje. Onega dne sem bil namreč tudi jaz v Trstu. Ali kako je bilo še le gori na Krasu, dragi gospod urednik! Kakor da so zdrobili spono vsi zbesneli elementi! To je bilo grozno. Iz Trsta sem se odpeljal sinoči s poštnim vlakom. V Postojno smo dospeli ob 10. uri. Burja je tulila neznanski. Z menoj je bil tudi moj sluga. Na poti od štacije v Postojno nisva videla ni koraka pred seboj, ker nama je sneg naletaval v oči. Kar valjala sva se po tleh in z veliko muko kobacala preko zametov. Vsa izdelana in utrujena sva prišla v zavetje gospoda Arkota v Postojni. Tu sva prenočila. Danes sva hotela domov v Predjamo, ali ni bilo mogoče. Proti Hrašam je lepa državna cesta, toda danes ni bilo sledi o njej. Videti je le do treh metrov visoke kupe snega. Poštni voz, ki navadno vozi po dvakrat na dan, danes ni niti odšel. Ali je to zima v spomlad!!

Štajerski novičar. V Desnjaku pri Ljutomeru se je dne 15. t. m. ustrelil 46-letni viničar Jos. Meško. — V Kamnici pri Mariboru so te dni poskušali neznani tatje ulomiti v viničarijo šolskih sester. Hlapec, ki jih je hotel prepoditi, so ustrelili in ubežali. — V gostilni pri Koržetu v Majšpergu pri Ptujski gori je nenadoma umrl neki neznani trgovec z živino. Vračal se je z sejma na Ptujski gori. — Pogorelo je gospodarsko poslopje Jakoba Fleissingerja v Kraljevcih, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici. — Občina ribniška je vložila prošnjo za zboljšanje plač učiteljem. — Modras je dne 14. t. m. pilil neko ženo v Rečici, ko je nabirala dračje. Roka ji je hudo otekla. — Na občinskih volitvah v Veliki Pirešici je dne 17. t. m. sijajno prodrla krščansko-narodna stranka, nemškutarji pa so propadli. — Mesto dosedanjega državnega pravnika

dr. Jos. Galle-ja v Celji pride buje neki dr. Bouvier iz Maribora, ki je v konceptu slovenščine nezmožen, a govori jo le za silo. Neverjetno! — Gostilničarja in mostnarja na vuzeniškem mostu, Alojzija Preglava, so zabodli ponočnjaki, ker jim pozno v noči ni hotel dati vina. — Urednik »Slov. Gospodarja« je dobil mesec dni zapora.

Avstrijsko društvo za povspesevanje ribištva je imelo v soboto v Trstu svoj enajsti redni občni zbor. Zbora sta se udeležila tudi veterani istrskih rodoljubov in bivši državni poslanci dr. Vitezić ter državni poslanci pl. Vuković.

Z Reke poročajo: Komisija, ki je vršila preiskavo v tukajšnji tobačni tovarni radi najdbe 25 kapsul z dinamitom, ni našla dovoljnih podatkov za uvedbo kazensko-sodne preiskave.

Objava. Prometni načelnik južne železnice nam javlja: Ker so se vremenske razmere obrnile na bolje, naznanja se občinstvu, da se je promet s tovrstnimi vlaki zopet začel v polnem obsegu.

Pravda Martinolich se je zaključila tako, kakor smo pričakovali od prvega začetka: porotniki so ga soglasno rešili krivde. Mi beležimo ta izid povsem hladnega srea. Gospodje porotniki niso odgovorni nikomur na svoji sodbi, nego jedino-le svoji — vesti; a da si italijanska javnost in Martinolich ležita sedaj v srčnem objemu in pretakata solze skupnega veselja, to pa nas — ni ironija to, ampak prav zaresno bodi povedano — navdaja z srčnim veseljem. Vsakdo je sam kovač svoje lastne reputacije. Tako tudi vsaka stranka. Ako meni laška javnost, da je verdikt porotnikov zbrisal vse momente, pojavivše se pred in med razpravo, ako meni, da jej to ne more škoditi in da jej sedaj, ko so furlanski porotniki izrekli svoj »nekriv«, dopušča nje politiška reputacija, da more Martinolicha na demonstrativen način povzdigati v olimpi svojih bogov — je to nje stvar: Habeant sibi! To je moment, ki nas more navdajati le z zadovoljenjem: čim nižje je nasprotnik naš, tem — višje smo mi!

O vedenju drž. pravdnštva in sodnikov nimamo reči drugčega, nego da so bili na pravem stališču zlasti glede na one strani, kjer je bilo poštovati narodnost — katere je, ne moremo reči, ampak, kateri se prišteva obtoženec. Da vidimo, da-li primorska sodišča ostanejo dosledna tudi za vse one slučaje, ko bodo slovenski obtoženci sedeli na zatožni klopi?! Torej: da-li se bo do skrajne meje možnosti gledalo na to, da bo slovenskega obtoženca sodil slovenski porotnik!!!

Znanl dr. Krstić je bil te dni obsojen od deželnega sodišča v Trstu na 7 dni zapora radi žaljenja javnih organov. Tožen je bil radi javnega nasilja. To je isti Krstić, ki je dal povoda kazenski pravdi, ki se bo vršila te dni proti uredniku »Naše Sloge«, gospod prof. M. Mandiću, ker je ta list žalil Krstića na — časti!

Kužne bolezni v Trstu. Od 18. do 25. t. m. je bilo prijavljenih 14 slučajev davice 11 škrlatine, 3 tifozne mrzlice, 2 ošpic. 1 kozice in 1 vnetja možganske kozice (meningitis).

Drobne vesti. 50letni pomorščak Marko Peručič se je zastrupil včeraj, iz žalosti, ker se baje njegova žena ni posebno brigala zato, kaj je zakonska zvestoba. — Isti pot s tega sveta je hotela včeraj ubrati tudi 21letna Josipina V., toda preveč jo je grizlo po trebuhu in jela je kričati. Prihiteli so nje svojeci, ki so jo hitro sproveli na zdravniško postajo, kjer so zdravniki hitro odpravili vsako nevarnost. — Jako mučen prizor se je izvršil včeraj zjutraj v cerkvi pri sv. Jakobu. 35l. Mariji F., ki je baje iz Vipave, se je hkratu zmešalo v glavi. Hkratu se je zagnala proti jednemu oltarjev, kjer je jela razmetavati vso opravo. Verniki so obvestili redarstvo. Nesrečnico so odveli v tukajšnjo bolnico. — V zadnji čas se množe slučaji, ko se trdosrčni ljudje proti prepovedi lovenja tičev. Prav tako: ta neusmiljena obrt naj se le zatira.

Okrajna bolniška blagajna. V minolem tednu je bilo prijavljenih 366 novih slučajev bolezni, ozdravljenimi pa je bilo proglašanih 375 bolnikov. V zdravljenju jih je ostalo 868. Od teh jih je 136 ponesrečilo na delu. V 124 slučajih so se bolniki pregrešili proti odredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo 10.703,68 kron.

Iz-pred porotnega sodišča. V petek in soboto se je vršila pred porotnim sodiščem tržaškim

razprava ob zaprtih vratih in kakor priče je bilo na razpravi nekaj deklic izpod 14 let. Ne treba praviti torej, kakova je kvalifikacija zločina, radi katerega so bili toženi: neki nad 60letni dedec iz Rimini v Italiji, neka 38letna udova in neko 18letno dekle. To je bila uprav ostudna slika uravstvenih odnošajev v našem mestu, o čemer priča že visoka mera prisojenih kazni. Dedec je dobil 5 let, udova 6 let in dekle 18 mesecev težke ječe. Slovenska javnost ima nov izgled, kakim nevarnostim je izpostavljena mladina v našem mestu in kako moramo blagoslovljati delo naše družbe sv. Nikolaja, ki bodi še enkrat priporočena v izdatno podporo slovenski javnosti sploh, zlasti pa slavnim županstvom.

Dvoje mrtvih trupel. Dne 25. t. m. proti 3. uri popoldne so našli v morju v Barkovljah dvoje mrtvih trupel, ki so bila že zelo segnita. Ednega teh dveh mrtličev so spoznali, da je izmed one petorice, ki so ponesrečili nedavno temu, ko jim je blizu Milj vihar prevrnil barkico.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 12. marea do vstevši sobote, 18. marea, umrlo je 30 možkih in 51 ženskih, skupno 81 oseb. Lansko leto je umrlo ta teden 104 oseb. Doba umrlih je bila: 18 do 1 leta, 9 do 5 let, 7 do 20 let, 4 do 30 let, 4 do 40 let, 18 do 60 let, 16 do 80 let, 5 čez 80 let. Povprečno znaša umrljivost ta teden 25,4 od tisoč. Vzrok smrti so bile posebno naslednje bolezni: sušica v 9, bolezni v sapnikih v 21 od navedenih 81 slučajev. Ta teden je umrla 1 oseba za škrlatice in 3 za davico.

Različne vesti.

Beli sužnji v Braziliji. Profesor Bolzoni, ki je bil od italijanske vlade odposlan v Brazilijo, da prouči življenje tamošnjih naseljenikov italijanskih, se je povrnil pred kratkim in pripoveduje prave strahote. Izseljenci so tam pravi sužnji, katere javno pretepavajo z biči. Ne puste jim niti pisati domov. Vsi listi se pregledujejo in se odpošiljajo samo oni, v katerih ni nikakih pritožeb. Ako je kateri teh nesrečnikov zbežal, pošiljajo se za njim v to izučeni psi, ki ga vlove, na kar ga grozno razmesarijo. Na tisoč naselbinah je našel samo štiri šole. Mlade ženske propadajo moralno in fizično. Otroci se ne uče ničesar, ampak postajajo sužnji kakor so stariši. Vse te izpovedbe potrjuje braziljski škof Sealabrino. Da bi le ne trpeli iste osode tudi mnogi Slovani, izselivši se v Brazilijo, na podlagi raznih pogodb, ki jih obvezujejo tam!

Troje usmrčenj, dvoje z sekiro in edno pomočjo elektrike, se je izvršilo minole dni.

V Monakovem se je dne 22. t. m. izvršila smrtna obsodba na 42-letnem delavcu Alojziju Eggerju iz Kössen-a na Tirolskem, ki je umoril in oropal neko 18-letno dekle. Morilec je umrl skesan in previden z svetimi zakramenti. Morilec je šel na morišče v črni mrtvaški obleki. Ko se je prečitela smrtna obsodba, je pričel zvoniti mrtvaški zvonček. Na to so Eggerju, ki se je do konca kazal trdnega, zavezali oči s črno ruto in mu razgaljili vrat. Zatem sta ga oba rabljeva pomočnika sprovela do morilnega stroja. V hipu sta ga privezala na desko, naravnala vrat v stroj, rabelj je premaknil nekov vzvor — in vse je bilo končano.

Drugo usmrčenje, se je z ravno takim strojem izvršilo dne 23. t. m. v Strassburgu na Elzaskem. Tu so poslali na oni svet roparskega morileca Giera, ki je v noči dne 28. junija m. l. umoril in oropal 19-letno šiviljo Leonijo Laubacher. Gier je zatrjeval do zadnjega trenutka, da je nedolžen. Z Bogom se ni hotel spraviti, ampak je hudo zasramoval duhovnike, ki so ga hoteli previdevati z sv. zakramenti. Ko je prispel na morišče je zasramoval uradnike in državne pravdnike. Rabelj mu je na to zatisnil usta, med tem ko sta ga oba njegova pomočnika privezala na morilni stroj. Tudi tukaj je bilo v malih trenutkih zadoščeno zemski pravici.

Prvo usmrčenje ženske s pomočjo elektrike, se je izvršilo dne 20. t. m. v zaporu »Sing-Sing« v New-Yorku. Usmrtili so neko Marto Place, ki je umorila svojo pastorko in je tudi poskušala umoriti svojega soproga. Marta Place je bila popolnoma mirna do zadnjega trenutka. Prevadli so jo v dotično mrtvaško sobico, kjer so jo posadili

na električni stol. Žena je z jedno roko krčevito stiskala molitveno knjigo, z drugo se je opirala na smrtonosni stol. Ko je bilo dano smrtno znamenje je tiho mrmrala pred-se: »Bog mi pomagaj!« Električni tok so ji pritrdili na golo nogo in o prvem električnem vdareu je bila žena v hipu mrtva in njeno truplo ni niti zatrepetalo...

K požaru hotela »Windsor«. Javlja se, da so požar zanetili razbojniki. Zgorelo je 14 oseb, ranjenih je 51. — Do 50 oseb še manjka. Oškodovani zahtevajo že sedaj do 12 milijonov dolarjev odškodnine za drago kamenje in zlatino, katero jim je uničil požar. Hotel je imel 6 nadstojij. Jednega roparjev so že prijeli. Pri njem so našli dragocenosti v vrednosti 10 tisoč dolarjev.

Prizorček iz ogerskega parlamenta. Iz Budimpešte pišejo: Te dni se je na hodnikih ogerskega državnega zbora dogodil prizor, ki bo gotovo zanimal. Na klopi, na svojem navadnem prostoru je sedel stari Tisza, pušči svojo smotko. Kmalu se mu je približal grof Julij Szapary, ki je redki gost v zbornici poslancev. Kmalu je bil v živahnem razgovoru z Tiszo. Nakrat ju je pozdravil nekdo z besedami: »Dober dan, ekseeleencei!« Bil je Aleksander Wekerle, nekdanji ministerski predsednik, ki je bil tudi slučajno došel v zbornico. Malo minut pozneje je došel iz posvetovalne dvorane sedanjí ministerski predsednik Koloman Szell, korakaje naravnost proti rečenim trem gospodom. »Štirje ogerski ministerski predsedniki«, je rekel Tisza, »ako bi še bil Banffy tu, bilo bi tu zbrano 25 let ogerske zgodovine.« — »Posljimo ponj«, je menil Wekerle. Ministerski predsednik Koloman Szell pa je odgovoril popolnoma resnega obraza: »Pustimo raje to, ni dobro slikati hudiča na steno.«

Književnost.

50 slovenskih narodnih napevov za klavir, priredil Fran Gerbič. Cena 1 gld. 50 nč., po pošti 1 gld. 55 nč. Založil L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani. Ta krasna zbirka bode gotovo dobrodošla prijateljem slovenskega petja, zato je jo toplo priporočamo.

Knjige Matice Hrvatske. Matica Hrvatska je ravnokar razposlala svojim členom letošnje knjige. Vseh krasnih knjig je devet in sicer: 1. Hoič: Slike iz obéga zemljopisa (Rusija). Peta knjiga. (399 str.) 2. Rabar: Poviest najnovijega vremena od l. 1815 do l. 1878 (527 str.) 3. Lohmajer: Čovjek i njegovo zdravlje. (190 str.) 4. Nemčić: Izabrana djela. Uredio i uvodom napisao Milivoj Šrepel. (404 str.) 5. Sinkiewicz: Pripoviesti. Preveo Ivan Gostiša. (284 str.) 6. Kranjčević: Izabrane pjesme. (244 str.) 7. Tomić J. E.: Zmaj od Bosne. Pripoviest. Drugo izdanje. (196 str.) 8. Mulabdić: Zelena busenje. Pripoviest. (244 str.) 9. Leskovar: Sjene ljubavi. Pripoviest. (124 str.) Dalje je izdala Matica letos še dve knjigi, katere dobe členi po znižani ceni. 10. Ksenofon: Izabrani spisi. Dio prvi (Kirupedija). Preveo i uvodom popretio Stj. Leve. (255 str. Za Matičine člene cena 1 gld.) 11. Šrepel: Rimska književnost i latinski jezik. (148 str. Za Matičine člene cena 60 nvč.) Skoraj se bode razposlala še dvanajsta knjiga: 12. Hrvatske narodne pjesme. Dio prvi: Junačke pjesme (Muhamedovske). Knjiga treća. Uredio dr. Luka Marjanović. (Cena za člene 1 gld. 50 nč.)

Šopki o. Stanislava Škrabca.

(Dalje.)

V Rusiji se prosti narod uči pravičnega knjižnega jezika od »obrazovanega razreda«, v Sloveniji pa je ravno narobe: kdor hoče pravilno znati svoj jezik, kateri mu je tako radikalno pridila izključno nemška šola, mora iti učit se ga med prosti narod, kjer je jezik le v toliko popačen, v kolikor ga je popačil nemško odgojeni »omikani razred« in pa Nemei, ki so mu od nekdanj kakor klopi sesali kri. Kjer je bilo najmanj teh klopov in kjer se je narod najmanj dotikal omikanega razreda, tam je slovenščina tudi najčistejša. Jezik omikancev je do nedavnega časa bil tisti »städtische Kauderwelsch«, kateri so govorili vsi, ki so govorili »po gosposko« z ljudstvom, saj mej soboj so naši omikanci tako vselej po nemško govorili.

Vprašanje je, ali govore zdaj izključno slovenski, ne le javno, nego i v domačem krogu, ki daje temelj jeziku, in mej soboj? Jaz živim predolgo zunaj domovine in sam o sedanjem času soditi ne morem; no pred kakimi tremi leti, ali še manj, čital sem v celjske »Domovine« članek, ki je žigosal nemško govorjenje obrazovanega razreda in povdarjal potrebo, naj omikanci i mej soboj i doma govoré izključno po slovensko. Številke »Domovine« ne morem pokazati, no prepričan sem, da me spoštovani in hrabri urednik ne postavi na laž. Vsa čast našim pisateljem prejšnjih časov! No kako so mogli znati oni svoj jezik? Otrok, ki je svoj materni jezik znal le toliko, kolikor ga more znati otrok, moral je v nemškeji šoli »seine Mutter-sprache fleissig vergessen lernen«, kakor pravi Kopitar v predgovoru k svoji slovnici, in pisatelji, ki so izšli iz teh šol, da-si so jemali domače evetice, pleli so »den Kranz doch auf deutsche Art«, ker so v šoli dobili »deutschen Ideengang«, kakor pravi taisti Kopitar. In pisatelji so v namerček bili večinoma prelagatelji iz nemščine.

Koliko pa smo se celo mi, ki nismo še popolno Metuzalemi, učili po slovensko? Uže do vstopa v latinske šole morali smo znati toliko po nemško, da smo se mogli vse predmete (razen veronauka in slovenščine) učiti po nemško. Slovenskih knjig je bilo takrat malo; v gimnazijalni biblioteki v Ljubljani suvali so nam nemške knjige v roke, ker »dieser Quark« — slovenske knjige — niso vredne, da bi itd. Dobili smo čiste »deutschen Ideengang« celó mi, ki smo se učili čez kakih 60 let po Kopitarjevi slovnici; govorili smo »zahvalim se Vam, da ste tako dobri«, in zato smo morali i govoriti: »zahvalil se Vam b.o.m.« Ni torej čudo, ako o. Stanislav govori: »priporočam se« je dobro, pa »priporočim se« je tudi dobro. (Najboljše pa je seveda: ich empfehl' mich«, samo da malo prepozno je zanj.) (Pride še.)

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 27. Danes je došel sem ministerski predsednik ogerski, Koloman Szell. Minister a latere, Szechenyi, je bil vsprejet danes od cesarja.

Dunaj 27. Cesar je vsprejel danes župana v Tridentu, Antona Tambozzia.

Inomost 27. Starostni predsednik deželnemu volilnemu komiteju, dr. Blaas, je izstopil iz tega odbora radi tega, ker je bil izključen dr. Grabmayr.

Praga 27. Klub poslancev svobodomiselné narodne stranke je z ozirom na politiško položénje sklenil v svoji zadni seji, delati na to, da se skoro snide izvrševalni odbor desnice v državnem zboru. V ta namen se je doseglo popolno sporazumljenje s konservativnim plemstvom. Onim poslancem, ki niso členi kluba, se je zagotovilo, da bode klub podpiral njih predloge in da se bodo volili tudi v komisije. V načelstva kluba so bili izvoljeni: dr. Engel, Blažek in Janda. Konečno so sklenili, da predlože več interpelacij in predlogov ter so rešili različna vprašanja taktičnega značaja.

Rim 27. Turati in Andreis, ki sta bila obsojena radi dogodkov v Milanu, sta zopet izvoljena poslancema, prvi v Milanu, drugi v Raveni.

Petrograd 27. Minister za notranje stvari je odredil, da se odpravijo znaki, po katerih so se finske poštné vrednotnice razlikovale od ruskih. Finski poštni zavodi dobe sedaj splošne ruske poštné vrednotnice.

Washington 27. General Ottis javlja iz Manile: Danes se je zopet vnel boj, katerega je slednjič odločilo topništvo. Zgube Amerikancev niso izdatne, one ustašev pa teške. Ustaši so zažgali mesto Malabon. Amerikanci so hoteli rešiti dragoceno posestva inozemcev, toda niso mogli.

New-York 27. Druga brzjavka iz Manile javlja, da je boj trajal šest ur in da so izgube velike na obeh straneh. Amerikanci so vzeli Malabon.

New-York 27. Amerikanci napredujejo proti severu, toda naletajo na velike težave. Boji se nadaljujejo. Filipinci se izogibljajo boja na odprtem polju. Ustaši so zaseli utrdbe.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi
najužnem kolodvoru.

Proda se hiša

v bližini mesta, uprav na cesti, pripravná za prodajalnico jestvin in prodajo tobaka, kakor tudi drugo obrt. Natančnejši podatki se izvejo pri uradniku „Del. podp. društva“ (ulica Molino piccolo št. 1, I. nadstr.)

M. Aite

(prej Aite & Zadnik) Razprodaja vse blago v zalogi po znižanih cenah.
Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro.

TEODOR SLABANJA

srebrar

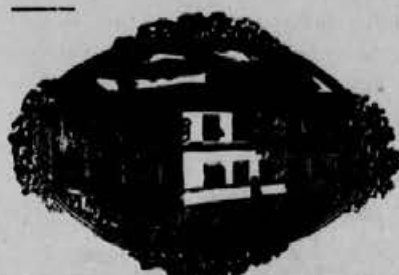
ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje **cerkvene posode in orodja**. Staro blago popravi, pozlati in posrebrí v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgorej omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišče, poštne in brzjavne urada ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadstr.

Cena od 60 novč. naprej.

V pritličju nahaja se tudi „Restaurant Nazionale“ elegantno opravljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri z gorkimi in mrzlimi jedili. Toči se: fino plzensko pivo in Culmbach-ovo črno pivo, najbolje dalmatinsko „Apolo d Lissa“ in istrsko vino ter razna vina v hoteljках, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvatski.

Naslanjaje se na geslo: „Svoji k svojim“ priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvatskemu za obilen obisk udani

Josip Serdarović,
lastnik.

Pomladansko zdravljenje.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj „Tisočerni cvet“ (Milleflor).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodec, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 55 nvč. v markah dopošlje se franko.

URAR

sposoben v popravljanju vsakovrstnih ur, se priporoča sl. slovanskemu občinstvu Trsta in okolice.

Friderik Colja,

raznašalec „Edinosti“ in vratar,
Via Solitario št. 8.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste
od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente števil 10.

Jedini in glavni zastopnik za:
Trst, Primorsko in Dalmacijo.